

Totalforsvaret og
erfaringer fra
Trident Juncture-18

Cecilie Daae,
direktør DSB

11. april 2019

Det helhetlige utfordringsbildet

- Klima
- Terror
- Helse
- Teknologi
- Sikkerhetspolitisk situasjon
- Økt migrasjon
- Hybride hendelser

Klimautfordringer og ekstremvær *får store konsekvenser og er grenseløse*

Foto: Pål Brenndal

Konsekvenser for deg og meg

«Bygge utholdenhet og motstandskraft»

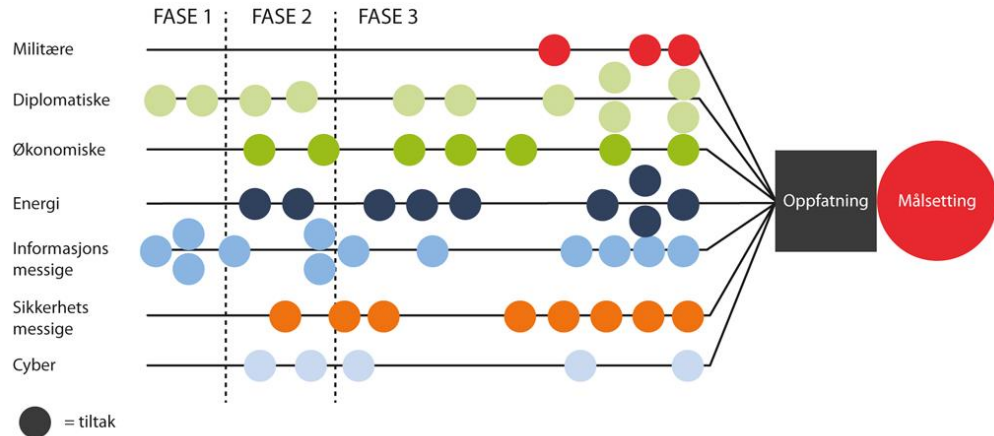

«Ressursene MÅ finne hverandre»

Hybride/sammensatte hendelser

Statens
virkemidler

Kilde: NOU 2016: 19

«Samhandling for sikkerhet – Beskyttelse av grunnleggende samfunnsfunksjoner i en omskiftelig tid.»

Totalforsvaret

Summen av landets sivile og militære ressurser, som jobber sammen for å forebygge og håndtere kriser, væpnede konflikter og krig

TRIDENT JUNCTURE 2018

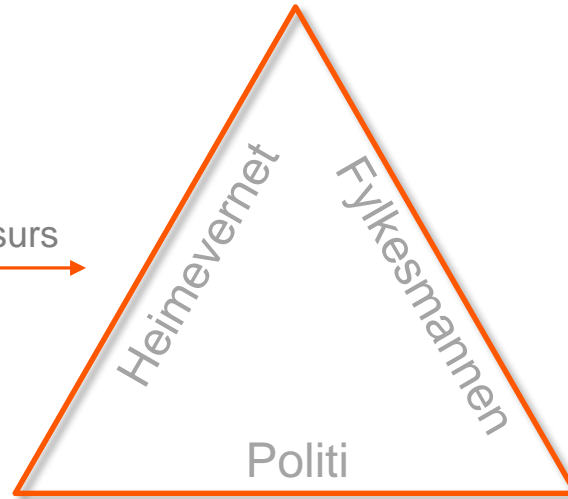

Alle foto: Forsvaret

Regionalt totalforsvar

Sivilforsvarets
primæroppgave
er å beskytte
befolkningen i
krise og krig.

Beredskapsressurs

«Det gylne triangel»

TRJ18 kompetanseheving og videreutvikling

2016 – 2017

2019 - 2020

Hensikt og målsetting for øvelsen bygger på erfaringer fra TRJN17 og Totalforsvarsprogrammet.

Forberedende fase

Planlegge
Rekognosere
Kompetansetiltak

LIVEX

Vertslandstøtte
Risikohåndtering
Samordning/
koordinering

CPX

Artikkel 5
Sivil-militært
samvirke
Sivile
beskyttelsestiltak

Evaluering, implementering av tiltak, videreutvikling av totalforsvaret.

Erfaringer TRJE18

- Vertslandstøtte
- Samordningsrollen og samvirkearenaer
- Prioriteringsmekanismer
- Lovgivning i krig
- Kommunikasjon
- Håndtering av humanitær krise
- Sivile beskyttelsestiltak

Foto: Colourbox

Samordning

Bruk av etablerte
krisehåndteringsmekanismer

Informasjonsdeling kritisk
- rett informasjon til rett tid

Foto: Colourbox

Prioritering (1)

- Mellom sivil og militært
- Mellom sivile sektorer
- Mellom landsdeler

- Personell
- Materiell
- Forsyninger

Prioritering (2)

- Beslutning om prioritering på ulike nivå
- Beslutning når tid er kritisk
- Hvordan operasjonalisere prioriteringer når beslutningen er fattet
- Grønt på militær side – illrødt på sivil side

Foto: Colourbox

Foto: Colourbox

Situasjonsforståelse

- Sivilt og militært situasjonsbilde
- Situasjonsbilde som beslutningsgrunnlag
 - Fra hvem?
 - Til hvem?

Dilemma:

DSBs tre roller

Samordningsrollen

- Sivilsamfunnet
- Sivil støtte til Forsvaret/
vertslandstøtte

Sivile beskyttelsestiltak

Fagmyndighet

- Brann og redning
- Transport av farlig gods

Foto: Colourbox

Framtidens Sivilforsvar

- Varsling og informasjon
- Planlegge og gjennomføre evakuering
- Tilfluktsrom og dekningsrom
- CBRNE
- Utdanning, trening og øving
- Krigsreserven, utholdenhet og evne til å levere beskyttelse og hjelp til livsoppholdelse over tid

Dagens Sivilforsvar

- Støtte til nødetatene
- Evne til å levere beskyttelse ved alvorlig krise og krig
- SF har håndtert store innsatser som: Utøya, flyktning-situasjonen i Finnmark og skogbrannene sommeren 2018

Totalforsvarsprogrammet 2019-2020

- Satsningsområder:
 - Regionalt og lokalt nivå
 - Privat-offentlig samarbeid
- Planverk (vertslandstøtte, NBS, regionalt planverk)
- Lovgrunnlag (prioriteringsmekanismer, beredskapsordninger)
- Situasjonsforståelse – militær og sivil
- Hybride hendelser
- Øvelsesregime

Regionalt og lokalt nivå - *temaer*

- Kompetanseheving om totalforsvaret for kommunene
- Kommunens og fylkesmannens rolle i sikkerhetspolitisk krise og krig
- Oppfølging etter TRJE18 på regionalt og lokalt nivå.
- Regionalt vertslandsstøtte og regionalt planverk – sivilt og militært
- Videreutvikling av sivilbeskyttelsestiltak

«Kommunen arbeider for å fremme ROS analyse som et verktøy for å fremme det forebyggende arbeidet i kommunesystemet.» (respondent)

«Den helhetlige ROSen til kommunen er for dårlig. Vi er i gang med å utarbeide ny helhetlig ROS, og denne skal være ferdig i løpet av vinteren!» (respondent)

KOMMUNEUNDERSØKELSEN 2019

Offentlig – privat samarbeid

Inkludering

Avtaler

Handlingsrom

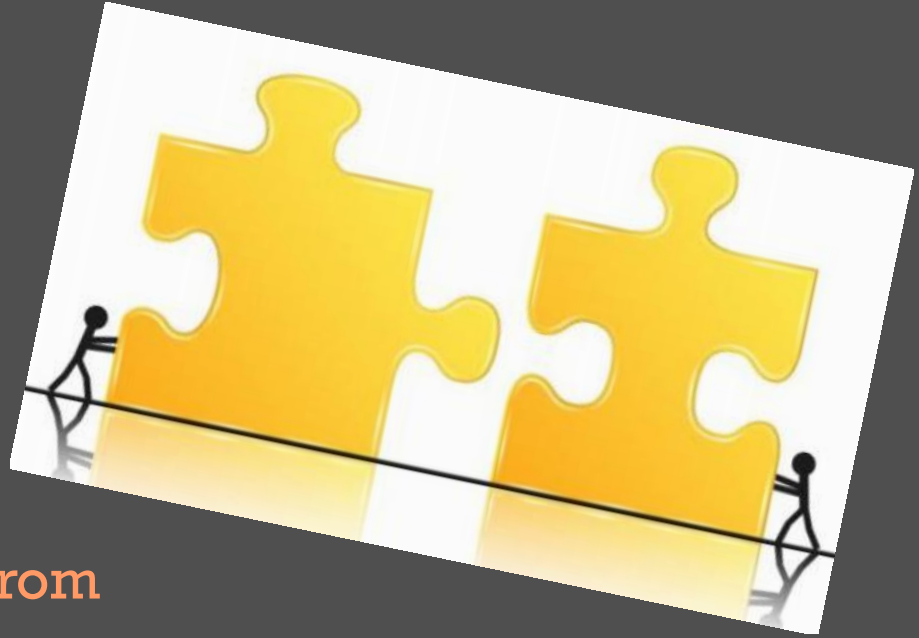
Lovverk

Involvering

Beredskapsråd

Folkerett

Planverk

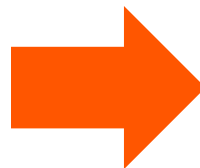

Nordisk samarbeid

Oppfølging og veien videre

Nasjonalt
erfarings-
seminar
Sivilmilitært

Totalforsvarsprogrammet

Ansvar
oppfølging:

- Sektor
- Sektor
- Sektor
- Sektor

Det moderniserte totalforsvaret 2020

Sivil-militære øvelser

Hva betyr det å ha
«befolkningen»
som viktigste målgruppe?

Du er en del av Norges beredskap

En kampanje om egenberedskap

Hva trenger du for
å klare deg i 72 timer

«Det er bra at folk begynner å
tenke litt på hvor sårbart
samfunnet vårt har blitt»

Innbygger

«På min radio finner jeg
ingen kanal som heter
podkast, selv om jeg har
fått ny DAB-radio»

Innbygger

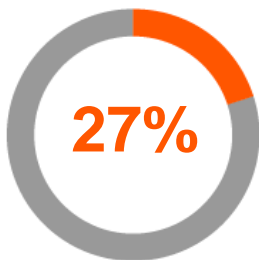
«Jeg står litt fast på
alternative do-løsninger»

Innbygger

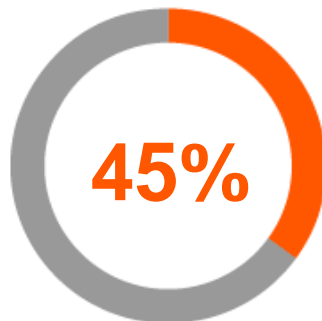
«Jeg var innom apoteket
for å kjøpe jod-tabletter,
men fikk beskjed om at
jeg var for gammel»

Innbygger

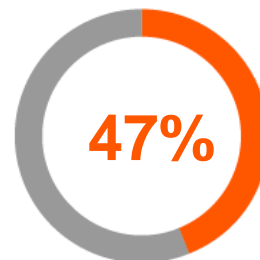
Befolkningens forberedelse på *hendelser* som kan skje i *hjemmet*

Har tenkt gjennom hvordan de kan søke hjelp eller informasjon ved bortfall av mobilnett/telenett/internett

Har tenkt gjennom hva de skal gjøre ved lengre bortfall av strøm

Har tenkt gjennom hvilke farer, ulykker og utfordringer som kan skje i hjemmet

Befolkningens *beredskapslager*

2017

21%

2018

29%

«Sammen er vi forberedt»

Foto: Seampix

– Unnskyld!
– Jeg er gått vill under en manøver.
De kunne ikke si meg om det er langt igjen til folk?

Tegning av Kjell Aukrust, gjengitt med tillatelse fra Kari og Kjell Aukrust Stiftelse